

Designing a model of strategies for the development of the H3SE excellence model in sports facilities of the General Directorate of Sports and Youth in Qom province

Mehdi Ekrami Moghadam | Ph. D student in Sports Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Mona Rezaei ^δ | Assistant Professor, Department of Sports Management, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran

Akbar Afarinesh Khaki | Assistant Professor of Sports Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

The purpose of this research was to design the development strategies model of the H3SE excellence model in the sports facilities of the General Directorate of Sports and Youth in Qom province. Qualitative research was chosen with thematic analysis approach. The statistical population of this research includes professors of sports management specializing in the field of sports facilities (with articles in this field, writing or translating books, research projects and experience of teaching sports facilities in the university), professors in the field of health, environment and health (do At least two researches in this field), managers of Qom Sports and Youth Department (with doctoral education) and managers of large sports facilities of Qom Sports and Youth Department (20 clubs) who were selected by purposeful sampling method (20 people). The research tool included exploratory (semi-structured) interviews. The validity of the tool was evaluated and confirmed based on the validity of the sample, the opinion of experts and the agreement between the correctors. In order to analyze the findings, the theme analysis method was used with the method proposed by Etrid-Sterling (2001). The results of overarching theme analysis and theme network drawing using the opinions of experts participating in the research as well as the study of theoretical foundations, showed that the two identified managerial factors (training, human resources, planning and organization) and infrastructures (safety, security, environmental, health and ergonomics) is one of the factors that make up the development of the H3SE model of excellence in the sports facilities of the General Directorate of Sports and Youth in Qom province. Therefore, it can be concluded; the managers of sports facilities in Qom province should design and implement specific solutions and programs for each criterion identified in this research, on the condition that budget, time, facilities and facilities are allocated according to the weight of the criterion and its importance.

Key words: Sports Club, HSE, Safety and Security, Environmental, SanitaryW

Corresponding Author: E-mail: 734aa734aa@gmail.com

How to Cite: Ekrami Moghadam M., Rezaei M., Afarinesh Khaki A. Designing a model of strategies for the development of the H3SE excellence model in sports facilities of the General Directorate of Sports and Youth in Qom province, Journal of Innovation in Sports Management, 2025; 4(3):149-160.

Extended Abstract

Introduction

Sports facilities are critical operational hubs for national sports, accommodating a vast clientele with diverse socio-cultural backgrounds. However, managing these facilities presents significant challenges, particularly in balancing client expectations with the conservative requirements of supervising organizations. This environment often places managers in demanding and contentious situations, underscoring the necessity of strategic models to ensure an effective, healthy, and serene organizational setting. The aim of this research was to design a comprehensive model of strategies for developing the H3SE (Health, Safety, Security, and Environmental) excellence model within the sports facilities managed by the General Directorate of Sports and Youth in Qom Province.

Research Method

This was a qualitative study employing the Thematic Analysis approach based on the methodology proposed by Attride-Stirling (2001). The statistical population comprised experts in sports management, HSE specialists, and both central and local sports facility managers in Qom Province. A total of 20 participants were selected through purposeful sampling, with interviews continuing until theoretical saturation was reached. Data was gathered using exploratory, semi-structured interviews conducted via various remote and in-person methods. Research rigor was confirmed through process auditing and inter-coder reliability, which demonstrated an agreement of 85.7%85.7\%85.7%, validating the data analysis procedures.

Findings

The thematic analysis resulted in a conceptual framework consisting of 8 organizing themes derived from 34 basic themes. These themes were consolidated into two major, overarching factors crucial for H3SE model development: Management and Infrastructures. The Management factor encompasses strategies related to Training, Human Resources, Planning, and Organization. The Infrastructures factor is composed of criteria concerning Safety, Security, Environmental and Health standards, and Ergonomics. These two factors constitute the core dimensions of the H3SE excellence model for the Qom sports facilities.

Discussion and Conclusion

The findings confirm that the successful development and implementation of the H3SE model hinge on systemic improvements across these two identified factors. It is concluded that managers of sports facilities in Qom Province must strategically design and execute specific action plans for each criterion identified within the Management and Infrastructures components. Crucially, the effectiveness of these strategies requires that budget, time, facilities, and resources be proportionally allocated according to the intrinsic weight and importance of each H3SE standard.

طراحی مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم

مهدی اکرامی مقدم

دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مونا رضایی

استادیار گروه مدیریت ورزشی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران

اکبر آفرینش خاکی

استادیار مدیریت ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش، طراحی مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم بود. تحقیق از نوع کیفی با رویکرد تحلیل مضمون انتخاب شد. جامعه آماری تحقیق حاضر، شامل اساتید مدیریت ورزشی متخصص در حوزه اماکن ورزشی (دارای مقالاتی در این حوزه، نگارش و یا ترجمه کتاب، طرح‌های پژوهشی و سابقه تدریس اماکن ورزشی در دانشگاه)، اساتید حوزه بهداشت، محیط‌زیست و سلامت (انجام حداقل دو پژوهش در این زمینه)، مدیران اداره ورزش و جوانان استان قم (دارای تحصیلات دکتری) و مدیران اماکن ورزشی بزرگ اداره ورزش و جوانان قم (۲۰ باشگاه) که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده‌اند (۲۰ نفر). ابزار پژوهش شامل مصاحبه اکتشافی (نیمه ساختارمند) بود. روایی ابزار بر اساس اعتبار نمونه، نظر خبرگان و توافق بین مصححان ارزیابی و تأیید گردید. جهت تحلیل یافته‌ها از روش تحلیل مضمون با روش پیشنهادی اترید- استرلینگ (۲۰۰۱) استفاده شد. نتایج تحلیل مضمون فراگیر و ترسیم شبکه مضامین که با بهره‌گیری از نظرات خبرگان شرکت‌کننده در پژوهش و همچنین مطالعه مبانی نظری، نشان دادند که دو عامل شناسایی شده مدیریتی (آموزش، منابع انسانی، برنامه‌ریزی و سازماندهی) و زیرساخت‌ها (ایمنی، امنیت، زیست‌محیطی و بهداشتی و ارگونومی) از عوامل تشکیل‌دهنده توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد؛ مدیران اماکن ورزشی استان قم راهکارها و برنامه‌های خاصی برای هر معیار شناسایی شده در این پژوهش را طرح‌ریزی و اجرا کنند، به این شرط که به تناسب وزن معیار و اهمیت آن بودجه، زمان، امکانات و تسهیلات اختصاص داده شود.

واژه‌های کلیدی: باشگاه ورزشی، HSE، ایمنی و امنیت، زیست‌محیطی، بهداشتی.

نویسنده مسئول: E-mail: 734aa734aa@gmail.com

اکرامی مقدم مهدی، رضایی مونا، آفرینش خاکی اکبر، طراحی مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، پاییز ۱۴۰۴، ۴(۳): ۱۴۹-۱۶۰.

مقدمه

بخش‌های مختلف صنعت ورزش رونق پیدا کرده است (حاتمی و همکاران، ۲۰۲۱). اماکن و مجموعه‌های ورزشی از مهم‌ترین فضاهای شهری هستند. به همین علت این مکان‌ها باید به‌گونه‌ای ساخت و تجهیز شوند که بتوانند رضایتمندی هر چه بیشتر مشتریان (استفاده‌کنندگان) از آن‌ها را تأمین نمایند (فهمی و همکاران^۷، ۲۰۲۳). اماکن ورزشی حرفه‌ای جایگاه چشمگیری در جوامع شهری مدرن دارند. این اهمیت از ماهیت و سرشت تصویری این اماکن نشأت می‌گیرد که مصرف‌کنندگان را برای حضور در این اماکن علاقه‌مند می‌سازد و علاقه‌مندی به ورزش حرفه‌ای در جامعه نیز افزایش می‌دهد (هنتون^۸، ۲۰۲۳).

تجهیزات و اماکن ورزشی بایستی نیازها و الزامات برنامه‌ها را برآورده سازد تا کیفیت مطلوبشان را حفظ کنند و برای بهره‌برداری مطلوب در آینده نگهداری شوند (نصرالله^۹ و همکاران، ۲۰۲۲). از این‌رو، تجهیزات و اماکنی که به‌صورت مطلوب نگهداری و مدیریت می‌شوند به‌عنوان یکی از بهترین ابزارهای ارتباطی با مصرف‌کنندگان محسوب می‌شود (پارک^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۳). هم‌اکنون، مطالعه بهره‌وری اماکن در بخش‌های مختلف صنعت ورزش همچون ورزش‌های حرفه‌ای، برنامه‌های آمادگی جسمانی، تماشاگران ورزشی و اوقات فراغت، تفریحات سالم و گردشگری به‌طور چشمگیری رونق پیدا کرده است. در ذکر اهمیت روزافزون بهره‌وری و استفاده بهینه از اماکن و تجهیزات ورزشی همین بس که قسمت اعظم بودجه سالانه ورزش کشور، صرف بخش عمرانی می‌شود. بر این اساس تعیین بهره‌وری ورزشی یک سلسله فعالیت‌های هماهنگ و برنامه‌ریزی‌شده در سازمان‌های ورزشی به‌منظور بهبود وضعیت موجود برنامه‌ها و استفاده اثربخش‌تر از استعدادها، امکانات، تجهیزات، اماکن ورزشی است. از این‌رو، افزایش بهره‌وری اماکن ورزشی به پارامترهای گوناگونی بستگی دارد (بیات و همکاران، ۲۰۲۱).

از طرفی سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست (HSE)^{۱۱} چارچوبی جامع است که توسط سازمان‌ها برای

امروزه در مسیر توسعه ورزش؛ اماکن ورزشی از نقش و جایگاه مهمی برخوردار هستند که می‌توانند به‌صورت مناسبی زیرساخت‌ها و بسترهای توسعه ورزش را فراهم نمایند. با توجه به تغییرات شکل‌گرفته شده در جامعه، نیاز است تا سیستم مدیریت اماکن ورزشی نیز با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های جدید باشد (دو^۱ و همکاران، ۲۰۲۳). عدم توسعه‌یافتگی اماکن ورزشی در برخی مناطق می‌تواند ناشی از عدم بهره‌گیری از برخی حوزه‌های مهم از جمله راهبردهای توسعه در اماکن ورزشی باشد. عدم بهره‌گیری از تکنولوژی‌های نوین در مدیریت اماکن ورزشی باعث شده است تا نگاه سنتی به مدیریت اماکن ورزشی وجود داشته باشد و در نتیجه سیستم مدیریت مدرن در مسیر بهبود کارایی اماکن ورزشی ایجاد نگردد (ژئا^۲، ۲۰۲۳). در سال‌های اخیر، توجه به نیازهای مشتریان و پاسخگویی به خواسته‌های آنان چه در بخش تولید و چه در بخش خدمات، به یکی از اصلی‌ترین و ضروری‌ترین وظایف و اهداف سازمان‌ها تبدیل شده است. بهبود استاندارد زندگی مردم و افزایش درآمد نیروی محرک‌های برای توسعه صنعت ورزش است و همچنین موفقیت سازمان‌های ورزشی آینده درگرو برآورده ساختن نیازها و انتظارات مشتریان است و این امر مستلزم ارائه خدمات مناسب و باکیفیت در اماکن ورزشی است. در این راستا بسیاری از پژوهش‌ها همچون تات^۳ و همکاران (۲۰۲۱)، کورنیان^۴ و همکاران (۲۰۲۱)، لی^۵ و همکاران (۲۰۲۱) و سیزرلیوگولاری^۶ و همکاران (۲۰۲۱) کیفیت خدمات و عوامل زیرساختی را به‌عنوان مهم‌ترین عوامل در انتخاب و وفاداری مشتریان به اماکن ورزشی معرفی نموده‌اند.

از جمله مسائل و مشکلاتی که در تربیت‌بدنی و ورزش کشور مطرح است و باید به آن توجه ویژه‌ای داشت، کمبود امکانات و فضاهای ورزشی، آسیب‌شناسی اماکن ورزشی بر اساس شاخص‌های ایمنی، بهداشتی و زیست‌محیطی است. هم‌اکنون، مطالعه بهره‌وری اماکن در

⁷ Fahmy

⁸ Henttonen

⁹ Nasrulloh

¹⁰ Park

¹¹ Health, Safety & Environment

¹ Du

² Zha

³ Taat

⁴ Kurniawan

⁵ Li

⁶ Cizreliogullari

از جمله مشکلات سیستم‌های پیشین حداقل رساندن حوادث، کاهش یا به حداقل رساندن بیماری‌های حرفه‌ای، ایجاد سیستم ممیزی، آموزش و فرهنگ‌سازی در عرصه ایمنی، تعهدپذیری سازمانی، ایجاد نظام مشوق، تغییر در نگرش تولیدی، ایجاد ارتباطات بهتر درون و برون‌سازمانی و حفظ سرمایه‌ها می‌توان دانست. مبتنی بر منطق پیچیدگی‌ها تحلیل سیستم‌ها بدون بررسی تعامل، اندرکنش و روابط علی میان زیر شاخص‌ها امری بدون فایده می‌باشد (طالبی و همکاران، ۲۰۲۱).

از زمان شکل‌گیری مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی تا امروز، زمینه مطالعاتی به سرعت رشد و گسترش یافته است. زمینه مطالعاتی مدل راهبردی به صورت رسمی مدون نشده است، اما بدنه دانشی گسترده‌ای در مدیریت مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی و حوزه‌های مرتبط وجود دارد. اکنون آموزش و پژوهش در مدیریت مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی پراکنده و ناهماهنگ است. تأمین مالی تحقیقات ناچیز و تعداد پژوهش‌های کم است و برنامه‌های آموزشی با ساختار مناسب محدودند. شرکت‌ها به جز برخی شرکت‌های بزرگ فناوری محور توجه چندانی به مدیریت مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی ندارند. این رشد سریع در کنار تمایل اجتماع علمی مدیریت مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی به ارزیابی حوزه دانشی خود، توجه برخی از پژوهشگران را به مطالعه درباره حوزه مدیریت H3SE بر پایه نظریه‌های نوین جلب کرده است (عابدینلو و همکاران، ۲۰۱۵). در این راستا بسیاری از پژوهش‌ها همچون ارتباط بین تکنولوژی‌ها (جورجیک^۳، ۲۰۲۳)، فناوری‌های جدید (شارما^۴، ۲۰۲۳)، امنیت (فنگ^۵ و همکاران، ۲۰۲۲) و و برنامه‌ها (توی^۶، ۲۰۲۳) اشاره کردند از عوامل تأثیرگذار بر مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست هستند.

باین حال و به‌طور کلی، اماکن ورزشی به‌عنوان بازوی عملیاتی ورزش کشور پذیرای خیل عظیم مشتریان با گرایش‌های مذهبی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی در گروه‌های سنی و جنسی متفاوت هستند و پذیرش و

پیشگیری، کاهش و حذف اختلالات و خسارات ناشی از حوادث محل کار، قرار گرفتن در معرض ریسک‌ها، مخاطرات و عارضه‌های محیط‌زیستی استفاده می‌شود. علاوه بر این، سیستم مدیریت HSE برای نظارت بر انطباق سازمان با قوانین و استانداردهای مربوطه امری کلیدی است (اسعدی، ۲۰۲۳). در کل منظور از رعایت مسائل بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست اماکن ورزشی، ساخت اماکن ورزشی بر اساس استانداردهای روز دنیا در این سه بخش می‌باشد. مثلاً در زمینه ساخت، تولید، استفاده از مواد ساختمانی، جانمایی و... شرایط زیست‌محیطی رعایت شود. در موضوع بهداشت، شرایطی در اماکن ورزشی حاکم باشد که از ایجاد و انتقال بیماری‌های عفونی و... جلوگیری شود و در بحث ایمنی در مقاوم‌سازی و ریسک‌پذیری در هنگام بروز حادثه‌های طبیعی و غیرطبیعی میسر باشد (روشن‌روان و همکاران، ۲۰۲۱). بی‌شک برای انجام هرگونه اقدامی، آگاهی لازم است. ارتقاء سطح دانش عمومی درباره مسائل زیست‌محیطی، ایمنی و بهداشتی، گامی سازنده برای به حداقل رساندن آسیب‌های وارد بر محیط و افراد به شمار می‌رود (کرنچیک^۱ و همکاران، ۲۰۲۳). این آگاهی زمانی به دست می‌آید که عوامل مؤثر بر تخریب محیط‌زیست، غیر ایمن بودن و غیربهداشتی شدن محیط شناسایی شود و سپس از راهکارهایی جهت حذف و کنترل آن‌ها استفاده گردد. یکی از عوامل مؤثر بر محیط‌زیست، ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی، فعالیت‌هایی است که در آن انجام می‌گیرد. (ناووی^۲ و همکاران، ۲۰۲۳).

به‌منظور شناسایی شاخص‌های عملکرد سیستم‌های مدیریت بهداشت و ایمنی حرفه‌ای در این پژوهش سعی بر آنست به بررسی روندهای آتی در این رشته علمی پرداخته شود. مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE نقش شایانی در رقابت‌پذیری و اعتلاء پایدار سازمان‌ها ایفا می‌نماید؛ اما آنچه در این میان حائز اهمیت است اینکه نگاه ایستا و تک مقطعی به سیستم سنجش عملکرد نتایج حاصل ارزیابی صحیح سیستم مدیریت عملکرد را دچار اشتباه و انحراف از واقعیت‌های جاری در دنیای پیرامونی می‌کند.

³ Jorgič

⁴ Sharma

⁵ Feng

⁶ Tyo

¹ Krynicki

² Nwabuwe

نظری ادامه یافت (۲۰ مصاحبه).

جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأیید پذیری و برای سنجش پایایی از مطالعه حسابرسی فرایند و توافق درون موضوعی دو کدگذار استفاده گردید (جدول ۱).

در این راستا استملر^۲ (۲۰۰۱)، در پژوهش خود میزان پایایی بیشتر از ۶۰ صدم را مورد تأیید و قابل قبول بیان نمود.

مدل پژوهش نیز بر اساس روابط شناسایی شده به صورت یک چارچوب مفهومی ترسیم گردید. سه مرحله تحلیل مضمون (مضامین پایه، سازنده و مضامین فراگیر) انجام شد تا مقوله‌ها تبدیل به مؤلفه‌ها، سپس ابعاد و درنهایت عامل‌های اصلی در مدل مفهومی شوند (اترید-استرلینگ، ۲۰۰۱).

یافته‌های پژوهش

نتایج جمعیت شناختی پژوهش در جدول ۲ گزارش شده است:

یافته‌های پژوهش شامل چارچوب کدگذاری مؤلفه‌ها و مدل مفهومی برخاسته از آن است. چارچوب مفهومی استخراج شده شامل ۸ مضمون سازمان‌دهنده و ۳۴ مضمون پایه بود. نتایج کدگذاری در جدول ۳ گزارش شده است.

بر اساس جدول بالا، ۲ مضمون فراگیر مدیریتی و زیرساخت‌ها و ۸ مضمون سازمان‌دهنده از جمله راهبردهای تشکیل‌دهنده توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم می‌باشد.

با بررسی مبانی نظری و نظر اساتید و برخی از مصاحبه‌شوندگان، شبکه مضامین ترسیم گردید و نتایج در شکل ۱ آورده شده است.

نتایج تحلیل مضمون فراگیر و ترسیم شبکه مضامین که با بهره‌گیری از نظرات خبرگان شرکت‌کننده در پژوهش و همچنین مطالعه مبانی نظری است، نشان داد که دو عامل شناسایی شده مدیریتی (آموزش، منابع انسانی، برنامه‌ریزی و سازماندهی) و زیرساخت‌ها (ایمنی، امنیت، زیست‌محیطی و بهداشتی و ارگونومی) از عوامل

تحلیل انتظارات آنان فرایندی بسیار پیچیده و چالش‌برانگیز است و از طرفی سازمان‌های ورزشی ناظر بر اماکن ورزشی درخواست و انتظاراتی دارند که بیشتر به سمت محافظه‌کاری سازمانی سوگیری دارد تا نیازها و انتظارات باشگاه‌های ورزشی. لذا مدیران و مسئولین اماکن ورزشی معمولاً در فضایی چالش‌برانگیز و فرسایشی قرار دارند و زمان زیادی برای کاهش تعارضات صرف می‌کنند. باین‌حال وجود محیطی آرام توأم با سلامت سازمانی از ضروریات اماکن ورزشی اتربخش است و لذا تلاش در شناسایی مدل‌های راهبردی و راهبردهای عملیاتی برون‌رفت از آن و توانمندسازی مدیران در این زمینه منجر به اتخاذ شیوه‌های مناسب در مدیریت اماکن ورزشی می‌گردد. لذا هدف از پژوهش حاضر طراحی مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم است.

روش‌شناسی

روش تحقیق از نوع تحلیل مضمون با روش پیشنهادی اترید-استرلینگ^۱ (۲۰۰۱) بود. جامعه آماری این پژوهش شامل اساتید مدیریت ورزشی متخصص در حوزه اماکن ورزشی (دارای مقالاتی در این حوزه، نگارش و یا ترجمه کتاب، طرح‌های پژوهشی و سابقه تدریس اماکن ورزشی در دانشگاه)، اساتید حوزه بهداشت، محیط‌زیست و سلامت (انجام حداقل دو پژوهش در این زمینه)، مدیران اداره ورزش و جوانان استان قم (دارای تحصیلات دکتری) و مدیران اماکن ورزشی بزرگ اداره ورزش و جوانان قم (۲۰ باشگاه) می‌باشد که به صورت هدفمند مورد مصاحبه قرار می‌گیرند و تا زمان رسیدن به اشباع نظری فرایند مصاحبه ادامه پیدا می‌کند. لیست تقریبی از جامعه آماری تهیه شد که شامل ۵۵ نفر بودند. سپس با آن‌ها مکاتباتی صورت گرفت و از این تعداد، ۳۹ نفر اعلام آمادگی نمودند. سپس به ترتیب لیست، با آن‌ها مصاحبه انجام شد. مصاحبه‌ها در برخی موارد به صورت حضوری و در سایر موارد به دلیل دوری مسافت به صورت فایل متنی از طریق ارسال ایمیل، در واتساپ، تلگرام، ایتا و برخی نیز به صورت تلفنی و تماس تصویری انجام شد. مصاحبه‌ها تا رسیدن به اشباع

² Stemler

¹ Attride-Stirling

تشکیل‌دهنده توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم می‌باشد.

جدول ۱. روایی و پایایی بخش کیفی

نتیجه	روش	
تأیید	تأیید فرایند پژوهش توسط هفت متخصص	قابلیت باورپذیری (اعتبار)
تأیید	استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه	انتقال‌پذیری
تأیید	نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند	تاییدپذیری
تأیید	ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها	مطالعه حسابرسی فرآیند
تأیید	در اختیار قرار دادن اطلاعات به اساتید راهنما و مشاور	توافق درون موضوعی دو کدگذار
تعداد کل کدها: ۷۷	تحلیل سه مصاحبه توسط محقق و همکار و مشخص نمودن کدهای مشابه و غیرمشابه	
تعداد کل توافقات: ۳۳		
تعداد کل عدم توافقات: ۱۰		
پایایی بین دو کدگذار: ۸۵/۷٪		
بیشتر از ۶۰٪ و تأیید پایایی		

جدول ۲. توصیف ویژگی‌های دموگرافیک مصاحبه‌شوندگان

گروه	سن	جنسیت	کد مصاحبه‌شونده	گروه	سن	جنسیت	کد مصاحبه‌شونده
مدیر (اماکن)	۴۸	مرد	P11	استاد (ورزش)	۵۵	مرد	P1
استاد (ورزش)	۵۵	مرد	P12	مدیر اداره	۴۶	مرد	P2
مدیر (اماکن)	۵۱	مرد	P13	استاد (ورزش)	۵۴	مرد	P3
مدیر اداره	۳۹	مرد	P14	پژوهشگر	۳۸	زن	P4
استاد (محیطزیست)	۴۴	مرد	P15	استاد (بهداشت)	۴۵	مرد	P5
استاد (بهداشت)	۴۰	زن	P16	مدیر (اماکن)	۴۰	مرد	P6
استاد (محیطزیست)	۳۸	زن	P17	استاد (ورزش)	۴۲	مرد	P7
پژوهشگر	۵۴	مرد	P18	مدیر اداره	۵۴	مرد	P8
مدیر اداره	۵۶	مرد	P19	استاد (ورزش)	۵۳	مرد	P9
مدیر (اماکن)	۵۸	مرد	P20	مدیر (اماکن)	۴۹	مرد	P10

جدول ۳. تحلیل مضمون سه مرحله‌ای مفاهیم شناسایی شده

ردیف	مضمین فراگیر	مضمین سازمان‌دهنده	مضمین پایه	کد مصاحبه‌شوندگان
۱.			آموزش اصول H3SE به کارکنان اماکن ورزشی	Q1,Q7,Q8,Q13,Q18
۲.			آموزش اصول H3SE به مدیران مجموعه‌های ورزشی	Q10,Q15,Q16,Q17
۳.			آموزش راهبردهای مقابله با مخاطرات احتمالی H3SE در مجموعه‌های ورزشی	Q3,Q5, Q8, Q12, Q20
۴.	مدیریتی	آموزش	آموزش به کارگیری از حداکثر امکانات موجود به منظور پیاده‌سازی H3SE در مجموعه‌های ورزشی	Q2,Q4,Q5,Q18
۵.			آموزش اصول H3SE به کارکنان و مدیران با استفاده از ظرفیت رسانه‌ها	Q8,Q11,Q12,Q15
۶.			استخدام متخصصین حوزه H3SE در اماکن ورزشی	Q9,Q13,Q16,Q17,Q19
۷.	منابع انسانی		استفاده از مشاورین متخصص در زمینه H3SE در اماکن ورزشی	Q2,Q3,Q4,Q5,Q7,Q10,Q13
۸.			نظارت بر عملکرد منابع انسانی موجود در اماکن ورزشی با تأکید بر	Q5,Q7,Q8,Q10,Q12,Q18

ردیف	مضامین فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه	کد مصاحبه‌شوندگان
اصول H3SE				
.۹			تغییر ساختار سازمانی اماکن و مجموعه‌های ورزشی با تأکید بیشتر بر اصول H3SE	Q8,Q14,Q15,Q16,Q17
.۱۰	سازماندهی		تخصیص بودجه کافی به منظور پیاده‌سازی آیتم‌های H3SE در اماکن ورزشی	Q3,Q12,Q13,Q15,Q16
.۱۱			انتخاب مدیران و سیستم مدیریتی متناسب با اصول H3SE در اماکن ورزشی	Q2,Q5,Q8,Q9,Q10,Q18
.۱۲			برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت و بلندمدت به منظور اجرای فاکتورهای H3SE در اماکن ورزشی	Q4,Q7,Q8,Q19
.۱۳	برنامه‌ریزی		تدوین برنامه جامع استراتژیک به منظور پیاده‌سازی اصول H3SE در اماکن ورزشی	Q8,Q14,Q15,Q16
.۱۴			ارزیابی سالانه بر برنامه‌های تدوین شده در اماکن ورزشی	Q7,Q12,Q16,Q17
.۱۵			تدوین خط‌مشی‌ها، ارزش‌ها، مأموریت‌ها و راهبردهای توسعه H3SE در اماکن ورزشی	Q6,Q4,Q20
.۱۶			تدوین فرم ارزیابی اماکن ورزشی بر اساس اصول H3SE	Q3,Q11,Q16
.۱۷			رعایت اصول ایمن‌سازی اماکن ورزشی در برابر حوادث غیرمترقبه	Q2,Q12,Q16,Q17
.۱۸			ایمن‌سازی تجهیزات و چیدمان مناسب آن‌ها در اماکن ورزشی	Q1,Q4,Q15,Q18
.۱۹			وجود علائم هشداردهنده موردنیاز در اماکن ورزشی	Q10,Q11,Q16
.۲۰			وجود راه‌های اضطراری در مواقع بروز حوادث در اماکن ورزشی	Q5,Q10,Q15,Q20
.۲۱	ایمنی		وجود و سائل اطفاء حریق در اماکن ورزشی (کپسول و شلنگ آب)	Q3,Q5,Q7,Q8,Q18
.۲۲			وجود سیستم اعلام حریق در اماکن ورزشی	Q5,Q10,Q15,Q17
.۲۳			نگهداری از تجهیزات و زیرساخت‌ها و تهیه چک‌لیست دوره‌ای از وضعیت آن‌ها در اماکن ورزشی	Q3,Q5,Q7,Q8,Q13,Q19
.۲۴			تعداد استفاده‌کنندگان استاندارد در اماکن ورزشی	Q5,Q6,Q8,Q9,Q10,Q15
.۲۵	زیرساخت‌ها		حضور مسئول امنیت (حراست) اماکن ورزشی در زمان برگزاری رویدادهای ورزشی	Q3,Q11,Q14,Q15,Q16,Q18
.۲۶		امنیت	وجود دوربین‌های مدار بسته برای تأمین امنیت و اتاق کنترل امنیت در اماکن ورزشی	Q4,Q5,Q6,Q11
.۲۷			وجود قوانین بازدارنده مناسب به منظور تأمین امنیت اماکن ورزشی	Q1,Q6,Q7,Q12,Q19
.۲۸			ایجاد سیستم بازیافت و تفکیک زباله‌ها در اماکن ورزشی	Q5,Q15,Q20
.۲۹	زیست‌محیطی		ایجاد مدیریت سبز و استفاده از انرژی سبز در اماکن ورزشی	Q8,Q14,Q15,Q16
.۳۰			سنجش آلاینده‌ها در اماکن ورزشی	Q2,Q4,Q13,Q20
.۳۱			رعایت اصول بهداشتی عمومی و فردی توسط تمام افراد استفاده‌کننده از اماکن ورزش	Q8,Q12,Q15,Q16
.۳۲	بهداشتی و ارگونومی		رعایت بهداشت سوپرمارکت و رستوران و بوفه اماکن ورزشی	Q1,Q5, Q8, Q12, Q17
.۳۳			تهویه مناسب اماکن ورزشی	Q2,Q4,Q5,Q20
.۳۴			سرویس بهداشتی و دوش‌های سالم و بهداشتی در اماکن ورزشی	Q6,Q11,Q12,Q19

شکل ۱. شبکه مضامین

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر، طراحی مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم بود. به منظور شناسایی شاخص‌های عملکرد سیستم‌های مدیریت بهداشت و ایمنی حرفه‌ای در این پژوهش سعی بر آن شد که به بررسی روندهای آتی در این رشته علمی پرداخته شود. مدل راهبردهای توسعه تعالی H3SE نقش شایانی در رقابت‌پذیری و اعتلاء پایدار سازمان‌ها ایفا می‌نماید؛ اما آنچه در این میان حائز اهمیت است اینکه نگاه ایستا و تک مقطعی به سیستم سنجش عملکرد نتایج حاصل ارزیابی صحیح سیستم مدیریت عملکرد را دچار اشتباه و انحراف از واقعیت‌های جاری در دنیای پیرامونی می‌کند. از جمله مشکلات سیستم‌های پیشین حداقل رساندن حوادث، کاهش یا به حداقل رساندن بیماری‌های حرفه‌ای، ایجاد سیستم ممیزی، آموزش و فرهنگ‌سازی در عرصه ایمنی، تعهدپذیری سازمانی، ایجاد نظام مشوق، تغییر در نگرش تولیدی، ایجاد ارتباطات بهتر درون و برون سازمانی و حفظ سرمایه‌ها می‌توان دانست. مبتنی بر منطق پیچیدگی‌ها تحلیل سیستم‌ها بدون بررسی تعامل، اندرکنش و روابط علی میان زیرشاخص‌ها امری بدون فایده می‌باشد. نتایج تحلیل مضمون فراگیر و ترسیم شبکه مضامین که با بهره‌گیری از نظرات خبرگان شرکت‌کننده در پژوهش و همچنین مطالعه مبانی نظری، نشان دادند که دو عامل شناسایی شده مدیریتی (آموزش، منابع انسانی، برنامه‌ریزی و سازماندهی) و زیرساخت‌ها (ایمنی، امنیت، زیست‌محیطی و بهداشتی و ارگونومی) از عوامل تشکیل‌دهنده توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم می‌باشد.

نتایج پژوهش نشان دادند که عامل شناسایی شده مدیریت (آموزش، منابع انسانی، برنامه‌ریزی و سازماندهی) از عوامل تشکیل‌دهنده توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم می‌باشد. این یافته با یافته‌های اسعدی (۲۰۲۳)، روشن‌روان و همکاران (۲۰۲۱)، هنتون^۱ (۲۰۲۳)، کرنچیک^۲ و همکاران (۲۰۲۳) و ناووی^۳ و همکاران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد. در تفسیر این یافته می‌توان به این موارد اشاره کرد که مرور تحقیقات انجام‌گرفته نشان می‌دهد سیستم مدل راهبردهای توسعه مدل تعالی H3SE روشی مؤثر برای از بین بردن اقدامات منسوخ‌شده و کمک به مدیران در اتخاذ اقدامات اصلاحی مناسب است، همچنین سیستم نامبرده در از بین بردن یا کاهش خطرهای ناهنجاری‌ها، ریسک‌ها، تصادفات و عواقب جانبی آن نقش کاملاً انکارناپذیری دارد و در نهایت اینکه یکی از حساس‌ترین و مهم‌ترین عوامل در دستیابی به اهداف یک سازمان از نظر بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست کیفیت و اثربخشی سیستم‌های ایمنی، بهداشت، امنیت، مسئولیت اجتماعی و مدیریت محیط‌زیست است. علیرغم آن در ایران به دلیل بی‌توجهی به این سیستم هر ساله حوادث ناگواری در اماکن ورزشی رخ می‌دهد و به‌موازات آن هنوز به مقوله توسعه پایدار اماکن ورزشی آن‌چنان‌که باید و شاید توجه نشده است. بهره‌وری اماکن ورزشی، جنبه‌ای از افزایش کمیت یا بهبود کیفیت مکان‌های ورزشی است که به استفاده بهینه از آن‌ها منجر می‌گردد؛ بنابراین در کنار ساخت، تجهیز، نگهداری اماکن ورزشی ارزیابی و اندازه‌گیری میزان

¹ Henttonen

² Krynicki

³ Nwabuwe

ارگونومی تغذیه می‌کنند. به این معنا که در توسعه پایدار اماکن ورزشی مبتنی بر H3SE معیارهای ایمنی و بهداشت و ارگونومی مهم‌ترین معیارها و درعین‌حال اثرگذارترین هستند و زمانی توسعه پایدار اماکن ورزشی شکل می‌گیرد که این معیارها به‌خوبی در اماکن مذکور رعایت و پیاده‌سازی شده باشند. به‌موازات آن می‌توان این احتمال را در نظر گرفت که هر زمان معیارهای علی رشد پیدا کنند، امنیت، محیط‌زیست و مسئولیت اجتماعی روند رو به رشد رو تجربه کنند. درنهایت می‌توان گفت که مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست اماکن ورزشی به‌سرعت در حال پیشرفت است و فناوری‌های جدید همواره در حال ظهور هستند. ازجمله قراردادهای هوشمند، هوش مصنوعی، چاپ سه‌بعدی، واقعیت مجازی، محاسبات کوانتومی، الگوریتم‌ها و اجزای پیش‌ساخته تنها تعدادی از فناوری‌های نوآورانه‌ای هستند که می‌تواند آینده این صنعت را تغییر دهد. این فناوری‌ها ساخت‌وساز را ایمن‌تر، سریع‌تر و کارآمدتر می‌کنند و کیفیت اماکن ورزشی را که در آینده ساخته خواهند شد را بهبود خواهند بخشید. همان‌طور که این صنعت به پیشرفت خود ادامه می‌دهد، می‌توان انتظار داشت که فناوری‌های نوآورانه‌تری ظهور کنند و ابزارهای ساخت‌وساز جدیدی را ایجاد کنند.

بنابراین بر اساس مطالعات صورت گرفته در این پژوهش، می‌توان پیشنهاد داد که مدیران اماکن ورزشی استان قم راهکارها و برنامه‌های خاصی برای هر معیار شناسایی شده در این پژوهش طرح‌ریزی و اجرا کنند، به این شرط که به‌تناسب وزن معیار و اهمیت آن بودجه، زمان، امکانات و تسهیلات اختصاص داده شود. همچنین با راه‌اندازی دپارتمان‌های تخصصی، برنامه‌ریزی، تیم‌های اجرایی تخصصی، ارزیابی عملکرد و تیم‌های بازنگری در بهبود سیستم اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم تلاش شود. همچنین پیشنهاد داده می‌شود که اصول مقررات ایمنی و اصول ایمنی فضاهای مخاطره‌آمیز اماکن ورزشی را تعریف کنند و به‌سمع و نظر کارکنان برسانند. شایان‌ذکر است این تحقیق با محدودیت‌های روبه‌رو بوده است که لازم است در تعمیم‌دهی نتایج موردتوجه قرار گیرد؛ محدودیت اول اینکه این تحقیق صرفاً دیدگاه صاحب‌نظران را منعکس کرده است، ازاین‌رو نمی‌توان این

بهره‌وری آن‌ها نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با توجه به این‌که ورزش در عصر حاضر اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده است و اماکن ورزشی بستر اجرایی فعالیت‌های ورزشی هستند و کیفیت آن‌ها بر اجرای تمرینات، مسابقات و رقابت‌های ورزشی تأثیر مستقیم دارد، ساخت اماکن ورزشی نیازمند دقت فراوان است و بروز اشتباهاتی در برنامه‌ریزی، طراحی، ساخت و تجهیز اماکن ورزشی باعث به‌هدر رفتن وقت، انرژی و بودجه می‌شود و بر عملکرد آینده، به‌ویژه بر برنامه‌های ورزشی و تفریحات سالم اثر نامطلوبی دارد. از آنجاکه ورزش و تربیت‌بدنی رشته نوپایی است که هنوز هم تقریباً به شکل سنتی دنبال می‌شود، اگرچه تاکنون تغییر و تحولاتی در این زمینه ایجاد شده است، لیکن تا رسیدن به معیارها و استانداردهای جهانی فاصله‌ای بسیار وجود دارد. تأسیسات و اماکن ورزشی نیز از این قاعده مستثنی نیستند و از نظر کمی و هم از نظر کیفی برای دستیابی به استانداردهای معمول و مرسوم بین‌المللی راه‌درازی در پیش دارد.

همچنین نتایج پژوهش نشان دادند که عامل شناسایی شده زیرساخت‌ها (ایمنی، امنیت، زیست‌محیطی و بهداشتی و ارگونومی) از عوامل تشکیل‌دهنده توسعه مدل تعالی H3SE در اماکن ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان قم می‌باشد. این یافته با یافته‌های حاتمی و همکاران (۲۰۲۱)، طالبی و همکاران (۲۰۲۱)، پارک^۱ و همکاران (۲۰۲۳) و ژنآ^۲ (۲۰۲۳) همسو می‌باشد. در تفسیر این یافته می‌توان به این موارد اشاره کرد که مدیریت امنیت، ایمنی، بهداشت و ارگونومی، زیست‌محیطی و اجتماعی مستلزم راه‌اندازی دپارتمان‌های تخصصی، برنامه‌ریزی، تیم‌های اجرایی تخصصی، ارزیابی عملکرد، تیم‌های بازنگری و بهبود و سرمایه‌های فکری و فیزیکی قابل‌توجه است. بنابراین بسیاری بر این باورند که راه‌اندازی جداگانه هر یک از زیرسیستم‌های مدیریتی فوق به سبب هزینه‌زا بودن (بالاخص در صنایع کوچک) و همچنین وجود همگرایی، وجوه اشتراک قابل‌تأمل، هم‌راستایی وظایف و مأموریت‌ها، عملاً توجیه‌پذیر نیست. در واقع می‌توان این متغیرها را به مثابه نتیجه سیستم در نظر گرفت که از تأثیرات معیارهای علی همچون ایمنی و بهداشت و

۱. Park

۲. Zha

Henttonen, A. (2023). Reinforcement of Sustainability in Sports Events through Sustainability of Sports Event Facilities.

Jorgič, B. (2023). Overview of Sports Infrastructure in City of Bratislava: Challenges, Opportunities, and Research Agenda. *Modern Economy and Management*.

Kurniawan, M. R., Saputra, Y. M., & Kusmaedi, N. (2021). The relationship between sports facility service quality and customer satisfaction of gor saporua. *Competitor: Jurnal Pendidikan Kepelatihan Olahraga*, 13(1), 17-21.

Li, W., & Zhang, W. (2021). Design Model of Urban Leisure Sports Public Facilities Based on Big Data and Machine Vision. *Journal of Sensors*, 2021

Nasrulloh, A., Sumaryanto, S., Sumarjo, S., & Nugroho, S. (2022). Evaluation Study: Functions of Management of Sports Facilities during the COVID-19 Pandemic. In *Conference on Interdisciplinary Approach in Sports in conjunction with the 4th Yogyakarta International Seminar on Health, Physical Education, and Sport Science (COIS-YISHPESS 2021)* (pp. 1-17). Atlantis Press.

Nwabuwe, S. N., & Oboh, P. O. (2023). Status of Sports Coaching and Availability of Sports Facilities and Equipment in Secondary Schools in Delta State. *African Journal of Sports and Physical Sciences*, 1(1).

Park, C. (2023). The Challenges of Flexible Use of Public Sports Facilities for Socially Vulnerable Individuals. *Research in Dance and Physical Activity*, 7(2), 1-11.

Roshan Rovani, B., Abdul Maliki, H., Khalifa, S. (2021). Investigation and ranking of the role of environmental, traffic, economic and social factors of sports venues on the urban environment of Karaj. *Sports Science Quarterly*, 13(42). (In Persian)

Sharma, R. (2023). Status and Need of Sports Facilities in Community Secondary School of Rukum District (Doctoral dissertation, Department of Health Education).

Stemler, S. (2001). An overview of content analysis. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 7(17), 137-46.

Taat, M. S., & Ariffin, M. A. (2021). Motivation as Mediator between the Qualities of Sports Services with the Development of Human Capital of Sports Culture: A Structural Equation Model Analysis. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (Turcoman)*, 12(6), 3677-3681.

Talebi, M. (2021). Investigating the relationship between media literacy level and critical thinking and social skills in Payam Noor University students in Birjand. *Communication and culture strategy*. 1(2): 21-30. (In Persian)

یافته‌ها را متناسب به خواسته‌ها و نیازهای استفاده‌کنندگان از اماکن ورزشی دانست. از طرفی اینکه معیارهای سیستم H3SE در اماکن ورزشی شهر قم وضعیت سنجی شده است.

Reference

Abedinlou, R., Zadeh Rangi Narmin H., Khosravi Y., Jalilian H., Majdabadi S., Farshad A. (2015). Assessing neighborhood health, safety and environment (HSE) components: a case study based on community-based initiatives in Tehran metropolis. *Occupational health and safety*; 5 (1): 25-34. (In Persian)

Asadi, M. (2023). The role of HSE management system and sustainable development in industry, 9th International Conference on Chemical, Petroleum and Environmental Engineering, Tehran. (In Persian)

Attride-Stirling, J. (2001). Thematic Networks: An Analytic Tool for Qualitative Research. *Qualitative Research*, 1, 385-405.

Bayat, B. Mr. Agha Jamali, A. (2021). Identifying and prioritizing factors affecting the productivity of places, facilities and sports equipment in Varamin city, the second international conference on new challenges and solutions in industrial engineering, management and accounting, Damghan. (In Persian)

Cizreliloğullari, M. N., Altun, Ö. & Barut, P. (2021). The Relationship between Service Quality and Customer Satisfaction: Sport and Health Centers in North Cyprus. *Journal of Yaşar University*, 16, 40-50.

Du, Y., Li, Y., Chen, J., Hao, Y., & Liu, J. (2023). Edge computing-based digital management system of game events in the era of Internet of Things. *Journal of Cloud Computing*, 12(1), 44-51.

Fahmy, P. A., & Jariono, G. (2023). Sports Facilities and Infrastructure: Do They Contribute to the Learning Interest of SMK Students? In *International Conference on Learning and Advanced Education (ICOLAE 2022)* (pp. 1739-1745). Atlantis Press.

Feng, Q., & Wang, L. (2022). The effect of polymer composite materials on the comfort of sports and fitness facilities. *Journal of Nanomaterials*, 2022.

Hatami, M., Rouhani, A., Zuri, M. (2021). Evaluating the environmental effects of building sports facilities on sustainable urban development in Tehran metropolis, 7th International Conference on Management and Accounting Sciences, Tehran. (In Persian)

Tyo, Y. (2022). Innovative Tools of Sports Infrastructure Management: Overview of International Experience. *The Innovation Journal*, 27(3), 1-16.

Urquhart, C. (2013). *Grounded Theory for Qualitative Research: A Practical Guide*. 10.4135/9781526402196.

Zha, J. (2023). Dilemma and countermeasures of community sports center governance under the background of big data and Internet of Things. *Journal of Computational Methods in Sciences and Engineering*, 1-13.

